

Rug og triticales klarer bedst sen såning

Såningen bliver svær og sen, og andre arter end hvede og vinterbyg bør overvejes.

Af Lars Bødker Smitt

Såning efterår

Såningen af vintersæd ville i et normalt år være cirka halvt afsluttet på nuværende tidspunkt. Men året er ikke normalt, og såningen er allerede stærkt forsinket som følge af den sene høst og fortsat svære betingelser i markerne.

I den situation er der grund til at overveje, om en del af hveden og vinterbyggen evt. skal

Optimal såtid

- Vinterhvede: Fra ca. 1. september til ca. 25. september
- Vinterbyg: Ca. 10.-20. september
- Triticale: Hele september
- Vinterrug: Hele september

skiftes ud med rug eller triticales, idet de to arter generelt holder et højere udbytniveau ved sen såning end vinterbyg og hvede.

Mest følsom for såtidspunktet er vinterbyg, der helst skal sås i de to midterste uger af september for ikke at dykke i udbytte. Derefter følger hvede,

hvor der typisk tabes fem-syv hkg pr. hektar ved at udskyde såningen fra 20. september til 10. oktober.

Derimod har både triticale og rug vist sig i stand til at holde næsten uændret udbytte ved såning 10-15 dage ind i oktober, forudsat at udsædsmængden øges til 400-500 spiredygtige kerner pr. kvadratmeter.

Nye forsøg bekræfter

Nye forsøg i både 2010 og 2011 med sen såning og stigende udsædsmængde bekræfter resultaterne fra de ældre forsøg.

Efter såning i efteråret 2009 fra 1. til 14. oktober blev der i 2010 høstet nettoudbytter på op til 67,8 hkg pr. hektar i triticales ved 450 spiredygtige

kerner pr. hektar, mens hvede højst nåede 59,5 hkg ved samme mængde af såsæd. Det højeste bruttoudbytte på 76,7 hkg blev opnået i rug, men en høj pris på udsæd af hybridsorten Evolo reducerede nettoudbyttet til 64,1 hkg.

De samme forsøg er gentaget i år med såning fra 4. til 12. oktober i 2010, og resultaterne fra året før bekræftes, oplyser landskonsulent Morten Hastrup, Videncentret Plan-teproduktion. Rug og triticales klarer bedre det sene såtidspunkt end hvede og vinterbyg.

»Allerede en måneds tid efter såning blev det vinter, og alligevel var overvintringen høj på alle de fire forsøgssteder. Det på trods af, at triticalesorten Vuca ikke har de bedste ka-

rakterer for overvintring,« siger Morten Hastrup.

Maltbyg til overvejelse

Vårbyg var 2011-høstens gode oplevelse, og man kan på den baggrund overveje at skifte en del af vintersæden ud med vintersæd. Men her skal det medregnes, hvad formålet er med afgrøden.

»Hvis det handler om at fodre svin med eget korn, er det svært for vårbyg at konkurrere med vintersæd, selv om afgrøden er sået sent. Men hvis afgrøderne skal sælges, vil maltbyg, til de nuværende priser, i 2012 være meget konkurrencedygtig med en sent sået vintersæd,« siger Morten Hastrup.